

til at forske, og de skal være i stand til at formidle forskningsresultaterne til de studerende.

Et konkret problem i forbindelse med undervisningskvalitet er underviserens pædagogiske kvalifikationer.

I modsætning til alle andre dele af uddannelsessystemet eksisterer der ingen direkte pædagogisk tradition på de videregående uddannelser.

Et af problemerne er, at undervisning ikke er meritgivende. Derfor er det nødvendigt, hvis man skal løse de pædagogiske problemer, at skabe grundlag for bedre motivation til at undervise. Og her bliver det nødvendigt at finde en metode og arbejdsform, der sikrer, at underviserne både sikres mulighed for forskning og undervisning.

Underviserens ofte manglende pædagogiske kvalifikationer er en væsentlig årsag til det store frafald ved de videregående uddannelser. Handlingsplanen bør derfor indeholde et forslag til forbedring af de pædagogiske kvalifikationer hos underviserne ved de videregående uddannelser, f.eks. i form af pædagogisk efteruddannelse af lærerne.

ad 3) Bedre ressourceudnyttelse

Styrelsesloven for de højere uddannelsesinstitutioner er gennem de seneste år blevet skydeskive for en ideologisk betinget kritik af styringssystemet ved uddannelsesinstitutionerne. Der er anvendt mange indgangsveje som forsøg på at angribe demokratimodelen på institutionerne.

Forslagsstillerne vil ikke afvise, at en lang række administrative og styringsmæssige procedurer som f.eks. en ansættelsesprocedure eller en faglig bedømmelse i dag virker hæmmende for større effektivitet og dynamik i systemet. Disse forhold kan dog ikke begrundes alene i styrelsesloven.

Problemerne kan løses ved at opstille nye regler for ansættelsesprocedurer og en sanering af kompetencefordelingen mellem den valgte/ansatte ledelse og de styrende organer på de enkelte institutioner. Forslagsstillerne ser gerne forsøg med styrelsesloven, hvis grupperne i konsistorium ønsker en åremålsbestemt forsøgsperiode, men vi har intet ønske om en revision af styrelsesloven, som kun har til formål at reducere de studerendes og det teknisk-administrative personales indflydelse i de styrende organer.

I handlingsplanen bør der være overvejelser om metoder til, hvordan en ændret undervisningstilrettelæggelse med f.eks. længere semestre og kortere eksamensperioder kan sikre en bedre udnyttelse af lokaler, apparatur og lærerkræfter. Ændringen af undervisningens tilrettelæggelse skal ske med det formål at

sikre, at flest mulige kan afslutte deres uddannelse på normeret studietid.

De videregående uddannelser bør have en fleksibel opbygning, der kan give mulighed for afstigning og påstigning i løbet af et uddannelsesforløb.

ad 4) Bedre vilkår for forskningen

Forskning og ny viden er forudsætningen for, at samfundet kan forny og udvikle sig. Forslagsstillerne lægger vægt på, at samfundsbehov spiller en væsentlig rolle ved tilrettelæggelsen af forsknings- og teknologipolitikken.

Der er gennem de sidste år sket en kraftig opprioritering af programforskningen på bekostning af den frie grundforskning ved de videregående uddannelser.

Det har medført konflikter mellem forskning og undervisning, at der stadig kommer flere studerende ind på de videregående uddannelser, uden at der følger bevillinger med, på grund af de såkaldte procentvise produktivetsforbedringer.

Efter Undervisnings- og Forskningsministeriets opsigelse af normen for undervisning, forskning og administration (UFA-normen) har de ansatte ikke en normsat forskningsret, hvilket er nødvendigt for at sikre grundforskningens kvalitet og omfang på et højt niveau, og staten har ikke et redskab til at øge undervisningen i kortere eller længere perioder. Forslagsstillerne vil anbefale, at handlingsplanen indeholder et udspil til fleksibel og utraditionel normsætning af undervisnings- og forskningsbalancen, som sikrer en bedre udnyttelse af de fysiske rammer og apparaturet. En normsætning, der sikrer minimumstid til forskning i forhold til undervisning.

Den tiltagende centralisering af forskningen bør stoppes.

Handlingsplanen bør sikre, at der sker en udvikling af grundforskningen ved de enkelte institutioner. Balancen mellem grundforskning og anvendelsesorienteret forskning skal retableres gennem en stigning i basisbevillingerne til universiteter og højere læreanstalter. Der skal sikres mulighed for, at forskerne ved institutionerne kan blande sig og medvirke i international forskning og debat.

ad 5) Obligatorisk udlandsophold

Det internationale element får stadig større betydning for Danmark. Igennem de senere år er der blevet etableret en række tilbud, der øger muligheden for, at studerende kan rejse til udlandet i en del af studietiden.